

ỦY BAN NHÂN DÂN HUYỆN KIẾN THỤY
TRƯỜNG MẦM NON DU LỄ

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

Tên sáng kiến: *“Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non”*.

Tác giả: CAO THỊ NGỌC

Trình độ chuyên môn: Đại học sư phạm mầm non

Chức vụ: Giáo viên

Nơi công tác: Trường mầm non Du Lễ

Du Lễ, ngày 10 tháng 02 năm 2025

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN ĐỀ NGHỊ XÉT, CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN
Năm: 2025

Kính gửi: Hội đồng đánh giá hiệu quả áp dụng và phạm vi ảnh hưởng cấp cơ sở huyện Kiến Thụy cho các sáng kiến năm 2025.

Họ và tên: CAO THỊ NGỌC ANH

Chức vụ, đơn vị công tác: Giáo viên trường mầm non Du Lễ.

Tên sáng kiến: Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại trường mầm non

Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục mầm non.

I. Mô tả giải pháp đã biết:

Kỹ năng tự bảo vệ bản thân là một trong những nền tảng giúp trẻ hình thành và phát triển kỹ năng sống của trẻ, nhất vào những tình huống bất ngờ, trẻ sẽ biết cách xử lý các tình huống đó. Đặc biệt ở lứa tuổi mầm non kỹ năng tự bảo vệ bản thân là điều vô cùng cần thiết, vì đây là lứa tuổi hiếu kì, thích tò mò, khám phá những cái mới.

Chính vì vậy việc trang bị cho trẻ những kỹ năng tự bảo vệ bản thân giúp trẻ có thể an toàn hơn và tự tin hơn để khám phá cuộc sống muôn màu. Từ những ý nghĩa đó và sự tâm huyết của bản thân, tôi đã lựa chọn đề tài “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non”.

*** Ưu điểm:**

- Giáo viên có được kiến thức giúp trẻ nhận biết và có kỹ năng tự bảo vệ bản thân trong một số trường hợp.

- Trẻ khỏe mạnh, thông minh nhanh nhẹn, có nền nếp kỹ năng, rất thích tìm tòi, khám phá những điều mới lạ trong mọi hoạt động. Phụ huynh luôn nhiệt tình quan tâm tới việc học tập của các con, sẵn sàng ủng hộ, kết hợp chặt chẽ với giáo viên, hỗ trợ lớp về tinh thần và vật chất để phục vụ các hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ.

*** Hạn chế:**

- Trẻ chưa biết tránh xa những đồ chơi, đồ vật nguy hiểm; chưa biết được hành vi nào là nên, không nên, đúng hay sai. chưa hiểu nhiều về giới tính và những hành động bảo vệ cơ thể. Một số trẻ còn chưa nhận biết được mối nguy hiểm .

- Từ những thuận lợi, khó khăn trên tôi đã tìm tòi, học hỏi các tài liệu có liên quan để tìm ra sáng kiến về “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại trường mầm non” .

II. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

II.1 Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến:

- + Giải pháp 1: Giáo viên hướng dẫn trẻ một số kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân, giáo dục về giới tính cho trẻ;
- + Giải pháp 2: Thiết kế các trò chơi, xây dựng các tình huống và cách giải quyết tình huống cho trẻ;
- + Giải pháp 3: Giáo viên lồng ghép kỹ năng tự bảo vệ bản thân trong các hoạt động;
- + Giải pháp 4: Tích cực đẩy mạnh công tác tuyên truyền và phối hợp với phụ huynh;

II.2 Tính mới, tính sáng tạo

* *Tính mới:* Tôi đã đưa ra những giải pháp đúng đắn nhằm giúp trẻ có kỹ năng tự bảo vệ bản thân mình trước những tình huống nguy hiểm. Tôi chú trọng đưa ra những tình huống cụ thể đời thật để cho trẻ tự xử lý. Về vấn đề xâm hại trẻ em, thực tế trong giảng dạy còn rất ít. Chính vì thế để mang lại hiệu quả trong việc giáo dục kỹ năng phòng tránh xâm hại cơ thể tôi đã đưa ra nội dung này để giúp trẻ phòng tránh và giúp tôi định hướng được những biện pháp nhằm giảm thiểu được tai nạn thương tích cho trẻ

* *Tính sáng tạo:* Cô giáo áp dụng công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo (AI) trong quá trình giảng dạy làm giáo viên nâng cao tính sáng tạo và linh hoạt hơn khi thiết kế các trò chơi cho trẻ, giảm thời gian chuẩn bị cho tiết dạy. Trẻ được cùng cô trải nghiệm các phương pháp linh hoạt hơn như sử dụng nhiều hình thức gây hứng thú trong các hoạt động hàng ngày.

II.3 Hiệu quả, lợi ích thu được từ sáng kiến

a. Hiệu quả kinh tế: Các giải pháp được thực hiện lồng ghép trên các hoạt động hàng ngày. Chính vì vậy không tốn kém về kinh tế nhiều giúp cho trẻ giúp cho trẻ có ý thức tự bảo vệ bản thân, trẻ có những kiến thức và kỹ năng cơ bản khi đi lạc, khi gặp người lạ...

b. Hiệu quả về mặt xã hội: Giáo viên năng động, sáng tạo trong chuyên môn. Trẻ thích đến trường, hứng thú tham gia vào các hoạt động ở lớp cũng như ở nhà. Từ đây hình thành ở trẻ những kỹ năng sống cần thiết.

c. Giá trị làm lợi khác: Cô giáo tuyên truyền tốt nên được phụ huynh tuyệt đối tin tưởng và ủng hộ, giúp đỡ về mọi mặt.

II.4 Khả năng nhân rộng:

Giải pháp này đã áp dụng rộng rãi cho các lớp mẫu giáo lớn khác trong toàn trường và có thể vận dụng vào các trường mầm non trong địa bàn huyện.

II.5 Phạm vi ảnh hưởng:

Sáng kiến còn được các bậc phụ huynh đồng tình, hưởng ứng. Tác động tốt đến nhận thức của phụ huynh, làm cho phụ huynh tích cực hơn trong việc tham gia phối hợp cùng giáo viên để chuẩn bị những kiến thức giúp trẻ có kỹ năng cần thiết để tự bảo vệ bản thân.

Hải Phòng, ngày 10 tháng 2 năm 2025

Người viết đơn:

Cao Thị Ngọc Anh

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

I. Thông tin chung về sáng kiến

1. Tên sáng kiến: *“Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non”*.

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Giáo dục Mầm non

3. Tác giả:

Họ và tên: CAO THỊ NGỌC ANH

Ngày/tháng/năm sinh: 06/06/1991

Chức vụ, đơn vị công tác: Giáo viên trường mầm non Du Lễ

Điện thoại: DD: 0972837629

5. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: Trường mầm non Du Lễ

Địa chỉ: Xã Du Lễ- huyện Kiến Thụy

Điện thoại: 02253681466

II. Mô tả giải pháp đã biết:

Kỹ năng tự bảo vệ bản thân là nền tảng giúp trẻ mẫu giáo hình thành và phát triển toàn diện nhân cách sau này của trẻ. Nhất vào những tình huống bất ngờ, trẻ sẽ biết cách xử lý các tình huống đó. Đặc biệt ở lứa tuổi mầm non kỹ năng tự bảo vệ bản thân là điều vô cùng cần thiết. Vì đây là lứa tuổi hiếu kì, thích tò mò, khám phá những cái mới nhưng lại không biết tránh xa những nơi nguy hiểm và những kỹ năng để tự bảo vệ bản thân.

Ở những năm trước, các tệ nạn như bắt cóc, xâm hại còn ít xảy ra. Nhưng ngày nay tình trạng đó rất nhiều. Trẻ em được hưởng nhiều tiện ích từ sự phát triển của xã hội. Tuy nhiên, mặt trái của sự phát triển là những hệ lụy, những tệ nạn xã hội mang lại, mà trẻ em lại là đối tượng dễ bị ảnh hưởng nhất vì các em vẫn còn rất non nớt trong nhận thức, suy nghĩ và hành động. Trẻ thụ động, không biết ứng phó trong những hoàn cảnh nguy cấp, không biết cách bảo vệ bản thân trước các tình huống nguy hiểm để lại những hậu quả thương tâm. Và xã hội ngày càng phức tạp, bố mẹ cũng bận việc nhiều, điều này cũng dễ gây sự chú ý đối với kẻ xấu.

Năm học 2024-2025 tôi đã khảo sát thực tế trên trẻ tại lớp tôi về mức độ nhận biết các kỹ năng tự bảo vệ bản thân vào thời điểm tháng 9/2024 và thu được kết quả như sau:

Bảng 1: Khảo sát thực trạng đầu năm của trẻ

Nội dung	Trước khi áp dụng biện pháp	
	Số trẻ 38	TL %
Kĩ năng an toàn khi chơi	20/38	51,2%
Kỹ năng xử lý khi bị lạc	15/38	38,4%
Kĩ năng xử trí khi gặp người lạ	17/38	43,5 %
Trẻ biết các hành vi xâm hại cơ thể	18/38	46,1%

Từ đó tôi đã tham khảo một số biện pháp giúp trẻ nâng cao kỹ năng sống và kỹ năng tự bảo vệ bản thân của bạn bè, đồng nghiệp. Tôi nhận thấy đây là một đề tài được nhiều giáo viên quan tâm. Trong các bài viết tham khảo của bạn bè đồng nghiệp, tôi quan tâm đến một số biện pháp sau:

Biện pháp 1: “*Một số biện pháp giáo dục kỹ năng sống cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non*”, Tác giả: Nguyễn Thị Uyên, Trường mầm non Hải Triều năm học 2022-2023.

Biện pháp 2: “*Một số giải pháp rèn kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại trường mầm non Trung Nguyên*”, Tác giả: Nguyễn Thị Thanh Loan, Trường mầm non Trung Nguyên năm học 2023-2024.

Trong quá trình thực hiện tham khảo các biện pháp, khi vận dụng vào thực tế trong lớp tôi nhận thấy một số ưu điểm và hạn chế sau:

*** Ưu điểm:**

- Các giải pháp đã nêu được tầm quan trọng của việc giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mầm non

- Giáo viên có được kiến thức giúp trẻ nhận biết và có kỹ năng tự bảo vệ bản thân trong một số trường hợp, giáo viên chủ động khai thác tìm kiếm nguồn tài liệu giáo dục phong phú tại địa phương..

- Trẻ khỏe mạnh, thông minh nhanh nhẹn, có nền nếp kỹ năng, rất thích tìm tòi, khám phá những điều mới lạ trong mọi hoạt động.

Bên cạnh những ưu điểm vẫn còn tồn tại một số hạn chế sau:

*** Hạn chế:**

- Phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động chưa phong phú, còn gò bó. Trẻ chưa phát huy được tính tích cực chủ động, mạnh dạn tự tin và khả năng sáng tạo. Khả năng tiếp thu của trẻ không đều.

- Trẻ chưa biết tránh xa những đồ chơi, đồ vật nguy hiểm; chưa biết được hành vi nào là nên, không nên, đúng hay sai, chưa hiểu nhiều về giới tính và những hành động bảo vệ cơ thể. Một số trẻ còn chưa nhận biết được mỗi nguy hiểm có thể xảy

ra đối với mình, chưa có khả năng ứng phó kịp thời, phải cần đến sự nhắc nhở giúp đỡ của người lớn.

- Một số phụ huynh chưa nhiệt tình kết hợp với giáo viên trong việc chăm sóc, giáo dục trẻ, chưa quan tâm đến trẻ còn thờ ơ và bỏ qua những hành động sai của trẻ nên vô tình hình thành thói quen không tốt ở trẻ, khiến cho giáo viên rất khó khăn trong việc rèn kỹ năng sống cho trẻ.

Từ những thực trạng trên, cùng với sự tâm huyết của bản thân, tôi đã trăn trở, suy nghĩ để tìm ra biện pháp giúp trẻ nâng cao khả năng tự bảo vệ bản thân. Vì vậy tôi đã lựa chọn đề tài: *“Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tại trường mầm non”*.

III. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

Dựa vào mục tiêu giáo dục mầm non nói chung và yêu cầu cần đạt của lứa tuổi mẫu giáo lớn nói riêng về nhận thức, trí tuệ, đặc biệt là rèn kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ đã trở thành hoạt động quan trọng. Vì vậy tôi đã đưa ra một số giải pháp sau:

+ Giải pháp 1: Giáo viên hướng dẫn trẻ một số kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân, giáo dục về giới tính cho trẻ;

+ Giải pháp 2: Thiết kế các trò chơi, xây dựng các tình huống và cách giải quyết tình huống cho trẻ;

+ Giải pháp 3: Giáo viên lồng ghép kỹ năng tự bảo vệ bản thân trong các hoạt động;

+ Giải pháp 4: Tích cực đẩy mạnh công tác tuyên truyền và phối hợp với phụ huynh;

III.1. Nội dung giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến

Giải pháp 1: *Giáo viên hướng dẫn trẻ một số kỹ năng cần thiết để bảo vệ bản thân, giáo dục về giới tính cho trẻ.*

*** *Kỹ năng ứng xử khi bị lạc:***

Trẻ bị lạc có rất nhiều nguyên nhân, có thể do sự lơ là mất cảnh giác của ba mẹ hay do trẻ bị cám dỗ chôn đống người và lạc lúc nào không hay. Vì vậy việc dạy trẻ một số kỹ năng đơn giản nhưng vô cùng quan trọng để bé biết cách tự bảo vệ mình:

- Dạy trẻ không đi theo, nghe lời của người lạ khi chưa được sự đồng ý của người thân. Khi đi ra chỗ đông người, trẻ không được tách cha mẹ, phải đi cạnh cha mẹ. Khi bị lạc cần đứng lại ngay chỗ đó, không đi đâu hết, không tự ý lang thang.

- Dạy trẻ ghi nhớ tên tuổi của mình, tên cha mẹ, địa chỉ, điện thoại liên lạc. Lưu ý cài vào ba lô, túi áo của con mảnh giấy ghi tên, địa chỉ, điện thoại của bố, mẹ. Tôi dặn trẻ cần giữ mảnh giấy này cẩn thận và hãy đưa cho những người mặc đồng phục

có đeo phù hiệu mảnh giấy trong trường hợp trẻ bị lạc, dạy trẻ tự tìm đến những nơi dễ tìm như quầy hướng dẫn, tìm người mặc đồng phục (cảnh sát, bảo vệ...) để họ liên lạc với bố mẹ của trẻ.

*** Kỹ năng xử lý khi gặp người lạ.**

- Trước tiên, tôi dạy trẻ nói “không” khi gặp người lạ: Không nhận quà bánh, truyện tranh, lời rủ rê đi chơi hay bất cứ thứ gì.

- Dạy trẻ chỉ trả lời đơn giản “cháu không biết” rồi tránh đi nơi khác trong trường hợp người lạ liên tục hỏi trẻ nhiều vấn đề tìm cách tiếp cận với trẻ.

- Trường hợp khi bị tấn công (ôm, bế...), dạy trẻ hét lên, gọi to bố mẹ. Vì khi đó, chính kẻ bắt cóc con cũng hoảng sợ và phân tán tư tưởng, người xung quanh đổ dồn ánh mắt vào con. Trẻ có thể vùng chạy thoát.

(Hình ảnh dạy trẻ cách xử lý khi gặp người lạ)

*** Kỹ năng tránh bị xâm hại cơ thể.**

- Tôi đã trang bị cho trẻ những kiến thức cần thiết về giáo dục giới tính và kiến thức giúp trẻ hiểu được thế nào là hành động xâm hại cơ thể:

+ Dạy trẻ hiểu về giới tính và ứng xử phù hợp với giới tính của bản thân như: biết tự đi vệ sinh ở khu riêng biệt, thay quần áo ở nơi kín đáo, chú ý động tác khi mặc váy.

+ Dạy trẻ biết 4 vùng riêng tư trên cơ thể bao gồm: Miệng, ngực, phần giữa hai đùi (bộ phận sinh dục), phần mông. Đây là những vùng riêng tư nhất và chỉ có những người đáng tin nhất như mẹ mới được nhìn thấy và chạm vào. Ngoài ra, bác sĩ cũng có thể khám cho bé ở các bộ phận riêng tư nếu có bố mẹ ở đó để giúp bé khỏe mạnh và sạch sẽ hơn.

- Tôi đã dạy trẻ quy tắc 5 ngón tay: Tôi phân tích từng quy tắc cho trẻ hiểu rõ hơn.

+ Ngón cái: ôm hôn những người ruột thịt trong gia đình như (ông bà, cha mẹ, anh chị).

+ Ngón trỏ: Nắm tay thầy cô, bạn bè, họ hàng. Nếu ai chạm vào vùng đồ bơi thì phải hét lên.

+ Ngón giữa: Bé chỉ nên bắt tay, cười chào hỏi với hàng xóm, bạn của cha mẹ.

+ Ngón áp út: bé chỉ lên vẫy tay chào với người quen mới gặp.

+ Ngón út: Bé có thể hét to, bỏ chạy khi có người lạ tiến lại gần, muốn tiếp cận.

(Hình ảnh quy tắc 5 ngón tay)

* **Kỹ năng phòng tránh đuối nước.**

- Tôi luôn dạy trẻ không bao giờ đến gần nơi nguy hiểm như sông, ao, hồ... tránh bị ngã xuống nước. Hoặc khi đi tắm biển cần phải có người lớn đi cùng, không được tách ra đi một mình, tắm phải có áo phao.

- Khi ở nhà không được tự ý mở nước để nghịch, tránh xa những cái lu có chứa nước. Cha mẹ cần chú ý khi trữ nước cần có nắp đậy và đậy chặt để trẻ không mở được. Đặc thù của vùng nông thôn đó là hay có những bờ ruộng, rãnh mương, những hồ nước sâu hay có hồ nuôi tôm nuôi cá trước mặt nhà. Chính vì vậy dạy trẻ chú ý cẩn thận không đến những nơi đó một mình để chơi.

Giải pháp 2: Thiết kế các trò chơi, xây dựng các tình huống và cách giải quyết tình huống cho trẻ;

- Trẻ em học nhanh nhất thông qua các trò chơi và ghi nhớ sâu hơn thông qua việc xử lý các tình huống. Vì vậy tôi đã thiết kế các trò chơi bằng công nghệ AI và xây dựng các tình huống để giúp trẻ nhận biết được các kỹ năng một cách tốt nhất. Từ đó trẻ có những kinh nghiệm để xử lý các tình huống thực tế xảy ra.

* **Cho trẻ chơi một số trò chơi:** Trong thời đại số hóa ngày càng phát triển, công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI) đang trở thành công cụ mạnh mẽ hỗ trợ giáo viên và học sinh trong việc giảng dạy và học tập. Tôi đã sử dụng các công cụ AI như Chat GPT (tạo các câu lệnh, kịch bản), Desiger microsoft (tạo hình ảnh 3D cartoon từ những câu lệnh và kịch bản có sẵn). Từ đó tôi sẽ kết hợp với phần mềm Powe Point

để thiết kế những trò chơi phù hợp cho trẻ. Để trò chơi hấp dẫn, tôi chuẩn bị những đồ dùng phong phú, bắt mắt, dễ sử dụng và thực sự có hiệu quả. Ví dụ:

- Trò chơi 1: Nên và không nên.

+ Cô chuẩn bị hình ảnh về hành động, đồ vật an toàn và nguy cơ gây hại cho trẻ. Mỗi trẻ 2 thẻ: mặt cười màu vàng (nên), mặt méu màu đỏ (không nên).

+ Cách chơi: Trên màn hình xuất hiện những hình ảnh chơi an toàn và nguy cơ xảy ra tai nạn. Nhiệm vụ của các con là hãy giúp cô phân biệt được các hình ảnh đó bằng cách giơ thẻ nên hay không nên

- Trò chơi 2: Ai đoán giỏi

+ Cô chuẩn bị xác xô cho trẻ chơi.

+ Cách chơi: Cô nêu các hành động, yêu cầu trẻ nêu tiếp các hành động đúng để tự bảo vệ bản thân mình. Trẻ lắc xác xô giành quyền trả lời.

(Trẻ chơi trò chơi áp dụng công nghệ thông tin)

- Ngoài ra có trò chơi gắn nhanh lấy đúng, bước nhảy thông minh. Cũng tương tự chuẩn bị các đồ dùng và thay đổi hình thức tổ chức khác nhau.

*** Một số tình huống:**

- Tình huống 1: Phòng tránh tai nạn khi thấy khói và cháy.

+ Cô đưa ra tình huống.

+ Cho trẻ thảo luận cùng nhau và đưa ra cách giải quyết nếu gặp trường hợp như vậy. Sau đó cô đưa ra cách giải quyết cho trẻ.

+ Cho trẻ thực hành và rút ra bài học cho bản thân mình.

- Kỹ năng kêu cứu:

+ Giáo viên hỏi trẻ: Nếu phát hiện ra đám cháy các con phải làm gì?

=> Khi phát hiện ra cháy các con ngay lập tức hô thật to “Cháy! Cháy! Cứu” Để mọi người cùng biết.

- + Giáo viên hô mẫu: “Cháy! Cháy! Cứu”
- + Cho cả lớp hô.
- Nhận diện lối thoát hiểm an toàn

(Trẻ thực hành khi thấy hỏa hoạn)

- Tình huống 2: Phòng tránh tai nạn đuối nước.

- + Tổ chức hướng dẫn và cho trẻ thực hành tại nhóm lớp của mình về cách phòng tránh tai nạn đuối nước.
- + Tôi giáo dục trẻ, cho trẻ tự rút ra bài học cho bản thân.

Giải pháp 3: Giáo viên lồng ghép kỹ năng tự bảo vệ bản thân trong các hoạt động;

- Hàng ngày cô nhận trẻ trực tiếp từ tay cha mẹ trẻ, đếm và kiểm tra trẻ nhiều lần trong ngày, chú ý những lúc đưa trẻ ra ngoài để tham gia các hoạt động ngoài trời hoặc tham quan. Đóng cửa khi không có người ra vào. Khi trò chuyện với trẻ cô tổ chức chơi một số trò chơi như tập tầm võng, tay xinh... để xem ai có gì trong túi quần áo không, từ đó cô có thể loại bỏ những đồ chơi nhỏ mà trẻ nhặt được hoặc mang từ nhà đến.

*** Hoạt động học:**

Tôi thường xuyên dạy trẻ biết cách phòng tránh để không bị mắc dịch bệnh, biết đeo khẩu trang khi ra ngoài, không tụ tập nơi đông người; dạy trẻ thường xuyên rửa tay bằng xà phòng, luôn giữ cho cơ thể sạch sẽ; ăn đầy đủ các chất dinh dưỡng, thường xuyên tập thể dục để cho cơ thể khỏe mạnh.

- Lồng ghép, tích hợp giáo dục về an toàn cho trẻ trong mọi chủ đề, lồng ghép nội dung bảo vệ bản thân cho trẻ vào chương trình giáo dục:

+ Chủ đề trường mầm non: Tôi hỏi trẻ trong lớp mình có những đồ chơi nào? Khi chơi đồ chơi phải làm sao, nếu đưa vào miệng sẽ bị gì?

+ Chủ đề gia đình: Lồng ghép các câu hỏi: “những đồ dùng nào trong gia đình có thể gây nguy hiểm trẻ không được đến gần” (các đồ dùng sử dụng điện, phích đựng nước nóng, dao, kéo...)

+ Chủ đề giao thông: Tôi có thể sử dụng những tranh ảnh để dạy trẻ nhận biết tín hiệu đèn, ra đường thì nên đi về phía nào? Khi ngồi trên xe các con phải làm gì để đảm bảo an toàn cho mình.

+ Chủ đề về nước và hiện tượng tự nhiên: Cho trẻ xem clip về các bạn đang tắm biển. Hỏi trẻ để tắm biển an toàn thì các con phải như thế nào (Tắm với người lớn và có áo phao). Nhắc nhở trẻ không được tắm ao hồ khi không có người lớn đi cùng.

** Hoạt động ngoài trời:*

- Trước khi cho trẻ ra hoạt động ngoài trời cô đếm trẻ, kiểm tra khu vực sân trẻ quan sát có chủ đích. Giao hẹn sân chơi quy định, phải đảm bảo đó là nơi thoáng mát... Không để trẻ chơi gần các bụi rậm, nơi có tổ ong, tổ kiến. Loại bỏ các vật sắc nhọn sắt, đá, sỏi...khỏi nơi vui chơi của trẻ.

- Ở thang leo, xích đu, cầu trượt khi chơi không được xô đẩy nhau.

- Giáo dục trẻ không được leo trèo lên cành cây sẽ bị ngã rất nguy hiểm.

(Trẻ tham gia hoạt động ngoài trời)

** Hoạt động ăn, ngủ, vệ sinh.*

- Hoạt động ăn: Kiểm tra thức ăn trước khi cho trẻ ăn, uống. Tránh cho trẻ ăn thức ăn, nước uống còn quá nóng. Không ép trẻ ăn, uống khi trẻ đang khóc. Khi ăn cần ăn từ từ, nhai kỹ. Không vừa ăn, vừa đùa nghịch, nói chuyện.

- Trong giờ ngủ: Nên cho trẻ ngồi 15 - 20 phút sau khi ăn xong và khi trẻ chuẩn bị đi ngủ giáo viên chú ý xem trẻ còn ngậm thức ăn trong miệng không. Kiểm tra tay, túi quần áo xem có vật nhỏ lạ, các loại hạt, kẹo cứng, đồ chơi trên người trẻ tránh trường hợp khi ngủ trẻ trêu ghẹo nhét vào miệng, mũi, tai gây ngứa thở. Khi trẻ ngủ cô nên bao quát trẻ, không để trẻ nằm sấp khi ngủ.

(Cô kiểm tra chú ý trẻ trong giờ ngủ)

- Trong giờ vệ sinh: Luôn quan sát trẻ khi trẻ xin phép đi vệ sinh, và đảm bảo sàn nhà vệ sinh luôn khô ráo, tránh ẩm ướt gây trơn trượt cho trẻ. Thùng chứa nước có nắp đậy. Khi dùng xong toilet đổ hết nước, úp xô chậu lên.

Giải pháp 4: Tích cực đẩy mạnh công tác tuyên truyền và phối hợp với phụ huynh

- Ngoài công tác tuyên truyền trên loa đài, khẩu hiệu, tờ rơi... về kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ thì công tác tuyên truyền với phụ huynh học sinh là một trong những biện pháp quan trọng. Luôn nhắc nhở và tuyên truyền cho phụ huynh thực hiện các biện pháp an toàn cho trẻ để phòng tránh những tai nạn có thể xảy ra tại gia đình, trên đường đến trường hoặc đón trẻ từ trường về nhà. Tuyệt đối không để trẻ nhỏ đi đón nhau.

- Thông qua mạng internet, các ứng dụng như facebook, zalo giáo viên có thể trao đổi cùng phụ huynh, đăng tải những hình ảnh để phụ huynh nhận biết các kỹ năng cần thiết giúp trẻ tự bảo vệ bản thân như: dán những cảnh báo nguy hiểm ở ổ điện, để những vật dụng gây nguy hiểm lên cao, đúng nơi quy định nhất là các loại dao kéo, phích nước, các loại thuốc... Thường xuyên loại bỏ những đồ chơi gây nguy hiểm ở nhà, kiểm tra quần áo trước khi mặc cho trẻ tránh trường hợp có côn trùng bám vào khi phơi lại mặc cho trẻ khiến trẻ ngứa ngáy khó chịu.

- Giếng nước, bể nước phải xây cao thành và các dụng cụ chứa nước như chum, vại... cần có nắp đậy chắc chắn hoặc khóa cẩn thận. Không bao giờ được để trẻ một mình ở dưới nước hoặc gần nơi nguy hiểm. Nếu gia đình nào có điều kiện nên dạy trẻ tập bơi sớm để phòng tránh đuối nước.

- Tuy nhiên, để việc cung cấp kiến thức được hiệu quả và dễ nhớ hơn, cô làm tờ thông báo đơn giản và dán ở góc tuyên truyền trên lớp.

(Cô trao đổi với phụ huynh)

III.2. Tính mới, tính sáng tạo:

* Tính mới:

Sáng kiến “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi trong trường mầm non” tôi chắc rằng cũng đã có nhiều người viết, song điểm mới của đề tài này là: Tôi đã quan sát trẻ tại lớp mình phụ trách để đưa ra những giải pháp đúng đắn nhằm giúp trẻ có kỹ năng tự bảo vệ bản thân mình trước những tình huống nguy hiểm. Tôi chú trọng đưa ra những tình huống cụ thể đời thật để cho trẻ tự xử lý. Về vấn đề xâm hại trẻ em, thực tế trong giảng dạy còn rất ít; hầu như trẻ chỉ được học về sự khác biệt đặc điểm bên ngoài, sở thích của bạn gái - bạn trai. Chính vì thế để mang lại hiệu quả trong việc giáo dục kỹ năng phòng tránh xâm hại cơ thể tôi đã đưa ra nội dung này để giúp trẻ phòng tránh và giúp tôi định hướng được những biện pháp nhằm giảm thiểu được tai nạn thương tích cho trẻ.

Thông qua các giải pháp phần nào đó đã có sự tác động đến sự phát triển ở trẻ nâng cao chất lượng giáo dục ở lĩnh vực TC - KNXH, không những thế còn giúp cho giáo viên có dịp trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm với các bạn đồng nghiệp về hình thức tổ chức giờ học mang tính sáng tạo và đạt kết quả cao hơn, tạo lòng tin đối với các bậc phụ huynh. Những kinh nghiệm này rất dễ thực hiện và đạt hiệu quả cao. Bên cạnh việc đạt được mục tiêu giáo dục đề ra tôi còn tích lũy thêm được nhiều kỹ năng, kinh nghiệm mới.

* Tính sáng tạo:

Bản thân tôi nhận thức rõ sự phát triển kỹ năng tự vào vệ bản thân rất quan trọng đối với trẻ, tôi không ngừng tìm tòi, học hỏi những cái mới, sáng tạo để có thể áp dụng vào thực tiễn để các con có thể phát triển kỹ năng sống một cách tốt nhất.

Tôi thấy rằng những giải pháp tôi đưa ra có tính sáng tạo, phù hợp có hệ thống, có sự thống nhất trong việc tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ là con đường ngắn nhất hiệu quả nhất cho trẻ có kỹ năng tự bảo vệ bản thân.

Hiện nay, công nghệ thông tin phát triển mạnh chúng ta có thể cho các con xem những câu chuyện trực tiếp trên ti vi hay soạn những bài giáo án điện tử hấp dẫn, hình ảnh sinh động. Cô giáo áp dụng công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo (AI) trong quá trình giảng dạy làm giáo viên nâng cao tính sáng tạo và linh hoạt hơn khi thiết kế các trò chơi cho trẻ, giảm thời gian chuẩn bị cho tiết dạy. Trẻ được cùng cô trải nghiệm các phương pháp linh hoạt hơn như sử dụng nhiều hình thức gây hứng thú trong các hoạt động hàng ngày.

Trẻ được thực hiện với các phương pháp, hình thức tổ chức mới mang tính hấp dẫn mà không gây nhàm chán cho trẻ. Giúp giáo viên yên tâm tập trung vào công tác chăm sóc, giáo dục trẻ, tạo điều kiện cho tôi tập trung vào công tác chuyên môn. Tôi luôn soạn được nhiều giáo án hay, được Ban giám hiệu đánh giá cao, tiết dạy có ứng dụng công nghệ thông tin. Sử dụng nhiều biện pháp, nhiều thủ thuật sư phạm để thu hút trẻ vào hoạt động nhẹ nhàng hơn, kích thích được óc sáng tạo, nhanh nhẹn và hoạt bát ở trẻ.

III. 3. Phạm vi ảnh hưởng, khả năng áp dụng của sáng kiến:

Sau khi tôi tiến hành thực hiện “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ 5-6 tuổi trong trường mầm non” bằng việc tạo môi trường giáo dục an toàn, thân thiện, đảm bảo cho trẻ mọi lúc mọi nơi, đưa ra các trò chơi và các tình huống để cung cấp kiến thức cho trẻ, tôi nhận thấy trẻ càng ngày càng mạnh dạn, tự tin hơn; Trẻ biết suy nghĩ và đặt ra nhiều câu hỏi suy luận lí thú cho cả cô và các bạn khác cùng suy nghĩ để nhận biết được các yếu tố an toàn, không an toàn, hiểu về giới tính của bản thân và có được một số kỹ năng để tự bảo vệ bản thân cho mình. Không những thế trẻ còn hình thành những phẩm chất tốt như khả năng phối hợp hoạt động với các bạn, khả năng tự kiểm chế, nhường nhịn bạn, biết chơi, học cùng bạn và giúp đỡ bạn; Đó là niềm vui không chỉ dành cho các bậc cha mẹ học sinh mà còn là niềm vui lớn của cô giáo mầm non và của cả những người làm công tác giáo dục. Đặc biệt là có được sự kết hợp của phụ huynh nên kết quả mang lại đối với trẻ là rất cao.

Bản thân tôi cảm thấy rất vui mừng vì biện pháp nghiên cứu mà tôi đã và đang áp dụng thực sự hiệu quả tích cực, tạo môi trường an toàn, thân thiện khi ở trường và giúp trẻ có được các kỹ năng cần thiết trong việc tự bảo vệ bản thân góp phần vào công tác chăm sóc giáo dục trẻ.

Sáng kiến này tôi nghiên cứu và áp dụng trong lớp tôi, được đồng nghiệp tham khảo và rút kinh nghiệm. Hơn nữa sáng kiến còn được các bậc phụ huynh đồng tình, hưởng ứng. Tác động tốt đến nhận thức của phụ huynh, làm cho phụ huynh tích cực

hơn trong việc tham gia phối hợp cùng giáo viên để chuẩn bị những kiến thức giúp trẻ có kỹ năng cần thiết để tự bảo vệ bản thân.

Qua quá trình nghiên cứu và ứng dụng sáng kiến vào thực tế lớp học và kết quả thu được tôi thấy giải pháp này có thể áp dụng rộng rãi cho các lớp mẫu giáo lớn khác trong toàn trường và có thể vận dụng vào các trường mầm non trong địa bàn huyện và thành phố.

III.4. Hiệu quả, lợi ích thu được từ sáng kiến

Qua quá trình nghiên cứu và áp dụng sáng kiến “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi trong trường mầm non” tôi nhận thấy rằng: Trẻ hiểu rõ hơn về kỹ năng tự bảo vệ bản thân mình. Được thể hiện cụ thể qua bảng khảo sát dưới đây:

Bảng kết quả sau khi thực nghiệm các giải pháp:

Nội dung	Trước khi áp dụng biện pháp		Sau khi áp dụng biện pháp	
	Số trẻ 38	TL %	Số trẻ 38	TL %
Kỹ năng an toàn khi chơi	20/38	52,6%	37/38	97%
Kỹ năng xử lý khi bị lạc	15/38	39,4%	36/38	94,7%
Kỹ năng xử trí khi gặp người lạ	17/38	44,7 %	35/38	92%
Trẻ biết các hành vi xâm hại cơ thể	18/38	47%	37/38	97%

*** Hiệu quả kinh tế:**

Sáng kiến “Một số biện pháp giáo dục kỹ năng tự bảo vệ bản thân cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi trong trường mầm non” được thực hiện lồng ghép trên các hoạt động hàng ngày. Chính vì vậy không tốn kém về kinh tế nhiều giúp cho trẻ giúp cho trẻ có ý thức tự bảo vệ bản thân, trẻ có những kiến thức và kỹ năng cơ bản khi đi lạc, khi gặp người lạ...

*** Hiệu quả về mặt xã hội:**

Giáo viên năng động, sáng tạo trong chuyên môn, có tính kiên trì, quyết tâm thực hiện quá trình giảng dạy và phát huy những năng khiếu, khả năng sáng tạo của trẻ. Tạo cho giáo viên niềm phấn khởi và yêu nghề hơn. Đẩy mạnh việc thực hiện phong trào thi đua xây dựng môi trường giáo dục “Lấy trẻ làm trung tâm” phát huy tối đa vai trò của người học.

Trẻ thích đến trường, đi học đều hơn, hứng thú tham gia vào các hoạt động ở lớp cũng như ở nhà. Trẻ tích cực, sáng tạo tham gia vào các hoạt động, tự tin mạnh dạn luôn chủ động và luôn tự khẳng định chính bản thân mình. Từ đây hình thành ở trẻ những kỹ năng sống, biết tránh xa những đồ chơi, đồ vật nguy hiểm, hiểu về giới tính và những hành động bảo vệ cơ thể.

Với phương pháp “Lấy trẻ làm trung tâm” trẻ được khám phá, trải nghiệm, hứng thú khi tham gia vào mọi hoạt động.

Việc lồng ghép tích hợp, cho trẻ thực hành kỹ năng ở mọi lúc, mọi nơi giúp trẻ nâng cao hiệu quả học tập, là cách chơi mà học, trẻ sẽ luôn vui vẻ, không cảm thấy nhàm chán, nặng nề như các lớp học thông thường.

Cô giáo tuyên truyền tốt nên được phụ huynh tuyệt đối tin tưởng và ủng hộ, giúp đỡ về mọi mặt. Sáng kiến kinh nghiệm của tôi đã được nhà trường đánh giá cao và được áp dụng tại các lớp mẫu giáo, rất mong được sự đóng góp ý kiến của cấp trên và đồng nghiệp./.

Xin trân thành cảm ơn!

Du Lễ, ngày 10 tháng 2 năm 2025

Người viết

**CƠ QUAN ĐƠN VỊ
ÁP DỤNG SÁNG KIẾN**

Sáng kiến của đồng chí: Cao Thị Ngọc Anh đã được áp dụng từ tháng 9/2024 đến tháng 02/2025 và mang lại hiệu quả thực hiện tại Trường mầm non Du Lễ theo đúng như các nội dung đã nêu trong thuyết minh.

Cao Thị Ngọc Anh